

De Minister voor Klimaat en Energie
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Datum 18 augustus 2023
Betreft Boete op teruglevering van elektriciteit bij Vandebron

Geachte heer Jetten, beste Rob,

Van een politicus die de term “klimaatdrammer” als geuzennaam heeft geadopteerd, verwachten wij dat hij als Minister voor Klimaat en Energie, alles op alles zal zetten om de vergroening van de energievoorziening te ondersteunen, en supporter is van burgers die uit eigen beweging maatregelen treffen om de energietransitie als onderdeel van de klimaatambitie te bevorderen. Andersom mag ook verwacht worden, dat gebeurtenissen op de energiemarkt die contrair zijn met de vergroening van de energievoorziening, of die burgers straffen voor het vergroenen van hun energiegebruik, door de minister worden bestreden of verboden.

Tegen deze achtergrond protesteert de Zonnestroom Producenten Vereniging, die de belangen van alle energiegebruikers die deels in eigen groene energie willen voorzien, tegen de aankondiging van energieleverancier Vandebron om extra heffingen op het bezit van netgekoppelde zonnepanelen te gaan innen. Dit is voor u een uitgelezen kans om de klimaatambities, waar uw partij voor staat, extra te profileren.

Wij vinden het plan van Vandebron om vaste terugleveringskosten voor zonnestroom bij particulieren in rekening te gaan brengen een buitengewoon slecht idee:

- Vastrecht tarieven zijn voorbehouden aan de netbeheerders en niet aan de energieleveranciers. Ik neem aan dat de energiewet dit ondersteunt. Wanneer de aangekondigde heffing van Vandebron bij een gemiddeld gezin met zonnepanelen wordt toegerekend aan de netto ingekochte elektriciteit, kan de kWh-prijs voor dat gezin met wel € 0,25 stijgen tot ruim boven het prijsplafond.
- Er sprake is van oneerlijke concurrentie met zonneparken en grootverbruikers. Immers vanaf 5000 kWh/jaar wordt in het voorstel van Vandebron reeds het maximum tarief geheven. Grotere veroorzakers van de problemen die worden aangevoerd als motivatie voor de maatregel, dragen niet naar rato bij aan de door Vandebron gekozen oplossing. De 441 eigen zonneparken van Vandebron blijven zo buiten schot. De kleine “vervuiler” van het energienet betaalt, maar de grote vervuiler kan gewoon doorgaan. De eigen zonneparken van Vandebron hebben zo een ongeoorloofd concurrentievoordeel ten opzichte van de zonnepanelen van eindgebruikers. Wellicht moet de mededingingsautoriteit hierop ingrijpen.

- De Zonnestroom Producenten Vereniging wist al bij haar oprichting in 2003 dat zonnestroom vooral geproduceerd wordt wanneer de zon schijnt, dus midden op de dag en midden in de zomer. Vandebron is opgericht in 2013 en kon dat dus toen ook al weten.
- Dat de klimaatverandering de energietransitie uiterst urgent maakt, is geen reden om burgers die de energietransitie ondersteunen daarvoor te straffen, eerder een reden om burgers die niet in de energietransitie willen investeren een extra aanmoediging te geven.
- Door congestie op het net wordt de teruglevering al in ernstige mate beperkt op de uren dat er veel zon en/of wind is (zie capaciteitskaart 17 augustus 2023). Om dan de kleine opwekkers van groene stroom, die daardoor juist minder kunnen terugleveren, nog eens extra in hun portemonnee te treffen is zonder meer schandelijk en een extra rem op de energietransitie.

De verplichting om vanaf 2026 (hybride) warmtepompen verplicht te stellen bij iedere nieuwe of vernieuwde verwarmingsinstallatie heeft tot gevolg dat het elektriciteitsnet met grote spoed moet worden aangepast om de daardoor toegenomen vraag naar elektriciteit te kunnen transporteren. Uiteraard wordt een warmtepomp vooral in de winter gebruikt, terwijl de zonne-energie vooral in de zomer beschikbaar is. De door Vandebron genomen tariefmaatregel zal daardoor het investeren in warmtepompen afremmen, en dit is strijdig met uw klimaatambities. Daarnaast incasseert Vandebron geld van burgers, terwijl de netbeheerders de kosten van netverzwaring dragen. Met de aangekondigde maatregel bestelt Vandebron dus eigenlijk niet alleen de burgers met zonnepanelen, maar ook de netbeheerders die al achterlopen met het verzwaren van het energienet.

Het is een goede zaak voor het klimaat dat er steeds meer elektrische auto's op de weg verschijnen, met name wanneer die de plaats innemen van auto's die rijden op fossiele brandstoffen. Bezitters van zonnepanelen willen die EV's graag met eigen zonnestroom kunnen opladen. Vandebron adviseert om de EV vooral 's middags op te laden, maar de meeste autobezitters werken dan elders. Op dit moment worden de meeste elektrische auto's gereden door taxichauffeurs en zakenmensen met een auto van de zaak. Dus dit argument van Vandebron is een drogredenering. Hetzelfde geldt voor het draaien van wasmachines door tweeverdieners. Indien deze door Vandebron worden aangemoedigd om hun was 'smiddags te draaien wanneer er niemand in huis is, kan de brandweer opdraaien voor de extra gevolgen daarvan.

Vandebron claimt dat de kosten van teruglevering zijn verdubbeld. Dit wordt niet onderbouwd. Komt dit omdat ze tweemaal zoveel klanten hebben gekregen of komt dit omdat ze op de spotmarkt voor elektriciteit een slecht inkoopbeleid hebben gevoerd? Extra maatregelen om overtollige energie af te voeren kunnen zij niet bedoelen, want die kosten worden gemaakt door de netbeheerders, en extra opslag capaciteit voor overtollige energie kunnen ze ook niet bedoelen, want dat zijn investeringen. En wanneer de netbeheerders binnen enkele jaren er

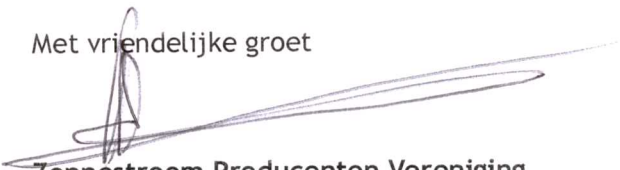
toch in slagen het net voldoende te verzwaren, verdwijnen de terugleverproblemen weer en dus ook de vermeende kosten van Vandebron.

Ook het argument dat door de maatregelen de terugleverkosten eerlijker verdeeld zouden worden over bezitters en niet-bezitters van zonnepanelen houdt geen stand. Mensen zonder zonnepanelen leveren namelijk niet terug. En het begrip eerlijk valt onder inkomenspolitiek en de uitvoering daarvan is voorbehouden aan de belastingdienst. Bovendien heeft Vandebron de vrijheid om de kWh-prijs vast stellen. Uit een eerste reeks reacties van krantenlezers blijkt dat het argument van Vandebron om de kosten van energiemangement "eerlijker" te verdelen over bezitters en niet-bezitters van zonnepanelen een deel van de lezers wel aanspreekt. Onze zorg is echter dat een eerlijker verdeling van de kosten van klimaatschade, die vele malen groter is en blijvend, tot tegengestelde conclusies leidt en onderbelicht blijft.

Met dit alles in het achterhoofd roept de Zonnestroom Producenten Vereniging u als Minister voor Klimaat en Energie op om krachtig op te treden tegen Vandebron en het aangekondigde beleid te verbieden. De Zonnestroom Producenten Vereniging staat op het standpunt dat maatregelen die het verbruik van fossiele brandstoffen terugdringen op geen enkele manier door tariefbarrières mogen worden gehinderd, en dat vergroening van de energievoorziening onder alle omstandigheden voor iedereen aantrekkelijk moet zijn. Voorkomen moet worden dat huishoudens zich gedwongen voelen om hun zonnestroom installatie uit te schakelen op de uren dat zij zouden kunnen terugleveren aan het net.

Wij rekenen graag op uw support.

Met vriendelijke groet

Zonnestroom Producenten Vereniging
Arnold van Overeem, voorzitter

cc: De vaste Kamercommissie voor Economische zaken en Klimaat
Coöperatie Energie Samen
AvroTros Radar
Consumentenbond
Vereniging Eigen Huis
Netbeheer Nederland